

สำร่สำคัญตามพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551

หมวด 6 วินัยและการรักษาวินัย และ การให้บริการที่ดี

การจัดการความรู้ งานการเจ้าหน้าที่

“ วินัย ”

แท้จริงมีอยู่สองอย่าง

อย่างหนึ่งคือ... วินัยตามที่ทราบกันและถือกัน อันได้แก่ข้อปฏิบัติที่บัญญัติไว้
เป็นกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ให้ถือปฏิบัติ

อีกอย่างหนึ่งคือ...วินัยในตนเองที่แต่ละคนจะต้องบัญญัติขึ้นสำหรับคอยควบคุม
บังคับให้มีความจริงใจ และให้ประพฤติปฏิบัติตามความจริงใจนั้นอย่างมั่นคง
มีลักษณะเป็นสัจจาธิษฐาน หรือการตั้งสัตย์สัญญาให้แก่ตัว วินัยอย่างนี้จัดเป็นตัววินัยแท้
เพราะให้ผลจริงและแน่นอน ยิ่งกว่าวินัยที่เป็นบทบัญญัติ ทั้งเป็นปัจจัยสำคัญ
ที่จะเกื้อกูลให้การถือการใช้วินัยที่เป็นบทบัญญัตินั้นได้ผลเที่ยงตรง ถูกต้อง สมบูรณ์
เต็มเปี่ยมตามเจตนารมณ์...

(พระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในพิธีพระราชทานกระบี่และปริญญาบัตร
แก่นายร้อย นายเรือ และนายเรืออากาศ เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2524)

“ วินัย ”

คือ...

แบบแผน

ความประพฤติ

หรือ

ข้อบังคับ, ข้อปฏิบัติ

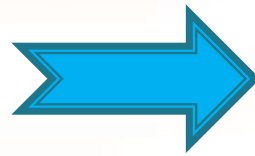
ข้าราชการ ต้อง...

- * ซื่อสัตย์สุจริต
- * ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่
- * รักษาความลับ
- * รักษาชื่อเสียงของตน

ฯลฯ

“ วินัย ”

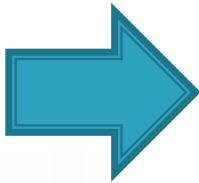
คือ...ลักษณะเชิงพฤติกรรม
ที่แสดงออกมาเป็น

- * การควบคุมตนเองได้
- * ปฏิบัติตามการนำ
- * อยู่ในระเบียบแบบแผน
- * มีความเป็นระเบียบ

โดยมี... จุดมุ่งหมายและขอบเขตของวินัยข้าราชการ

เพื่อให้

1. ราชการดำเนินไปด้วยดีมีประสิทธิภาพ
2. ความเจริญ ความสงบเรียบร้อยของประเทศชาติ
3. ความผาสุกของประชาชน
4. ภาพพจน์ชื่อเสียงที่ดีของทางราชการ

วินัยข้าราชการพลเรือน

หมายถึง

ระเบียบแบบแผนความประพฤติที่บัญญัติไว้ให้ข้าราชการปฏิบัติ
และห้ามมิให้ข้าราชการปฏิบัติ เพื่อข้าราชการใช้ควบคุมตนเอง
ผู้บังคับบัญชาใช้ควบคุมผู้ใต้บังคับบัญชา
เพื่อให้ข้าราชการมีความประพฤติดี ละเว้นความประพฤติมิชอบ

การรักษาวินัย หมายถึง

การที่ข้าราชการพลเรือนปฏิบัติตามวินัยที่กำหนดไว้

และหมายความรวมถึงการที่ผู้บังคับบัญชาจะต้องส่งเสริมและดูแลระมัดระวังให้
ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามวินัย และดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่กระทำผิดวินัยด้วย

การรักษาวินัยโดยผู้บังคับบัญชา

รักษาวินัยของตนเอง

ปฏิบัติตนต่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาอย่างมีคุณธรรม เพื่ยงธรรม
เสริมสร้างแรงจูงใจให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาดำรงตนเป็นข้าราชการที่ดี

เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย
ป้องกันและควบคุมไม่ให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย

ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาที่กระทำผิดวินัย

การรักษาวินัยโดยตัวข้าราชการ

วินัยต่อชาติ

สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอย่างบริสุทธิ์ใจ

วินัยของตนเอง

- รักษาชื่อเสียงของตนและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่
- เรียนรู้ เข้าใจ และปฏิบัติตามวินัยและการรักษาวินัย
- สำนึกในหน้าที่ที่จะต้องรักษาวินัยและตระหนักในความสำคัญของวินัย
- ไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์
- ไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

วินัยต่อประชาชน

- ต้อนรับ ให้ความสะดวก เป็นธรรม และให้การสงเคราะห์ต่อประชาชน
- ไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ข่มเหงประชาชน

การรักษาวินัยโดยตัวข้าราชการ

วินัยต่อผู้บังคับบัญชา

- ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา ที่สั่งในหน้าที่ราชการ โดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบ
- ไม่รายงานเท็จ ปกปิดข้อความที่ต้องแจ้ง
- ไม่ปฏิบัติราชการที่เป็นการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน

วินัยต่อผู้ร่วมงาน

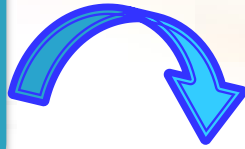

- ไม่กลั่นแกล้ง กดขี่ ช่มเหล่งกัน
- ไม่ล่วงละเมิด หรือคุกคามทางเพศต่อกัน
- สุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี ช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการ

การรักษาวินัยโดยตัวข้าราชการ

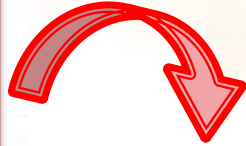
วินัยอันเป็นข้อปฏิบัติ
ต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

- ☐ ต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม
- ☐ ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย กฎ ระเบียบราชการ มติคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และระเบียบแบบแผนของทางราชการ
- ☐ ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดี หรือความก้าวหน้าแก่ราชการ ด้วยความตั้งใจ อุทิศเวลา เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของราชการ
- ☐ ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการไม่ได้
- ☐ ต้องรักษาความลับของทางราชการ
- ☐ ต้องวางตัวเป็นกลางทางการเมืองและต้องปฏิบัติตามระเบียบราชการ ว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการ

การรักษาวินัยโดยตัวข้าราชการ

วินัยอันเป็นข้อห้าม
ต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

- ☐ ต้องไม่ประมาทเล่นเล่ในหน้าที่ราชการ
- ☐ ต้องไม่เป็นการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท
- ☐ ไม่กระทำการที่เป็นการกลั่นแกล้ง กดขี่ หรือข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการ
- ☐ ไม่กระทำการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ

หมวด 6

วินัยและการรักษาวินัย

มาตรา 80

ข้าราชการ ต้องรักษาวินัย

โดย กระทำการ หรือ ไม่กระทำการ
ตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ โดยเคร่งครัดอยู่เสมอ

มาตรา 81

ข้าราชการ ต้องสนับสนุนการปกครองระบอบ
ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

มาตรา 82 (1)

ข้าราชการต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติ

ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตและเที่ยงธรรม

งานที่อยู่ในความรับผิดชอบของข้าราชการโดยตรง
ได้แก่ หน้าที่ซึ่งเกิดขึ้นตามกฎหมายว่าด้วย
การปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม

หน้าที่ราชการ

การปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา
ไม่คดโกง หรือไม่หลอกลวง

ซื่อสัตย์

สุจริต

การปฏิบัติด้วย
ความตั้งใจและชอบ
ด้วยทำนองคลองธรรม

เที่ยงธรรม

ปฏิบัติโดยไม่ลำเอียง
(เลือกปฏิบัติให้แก่ฝ่ายหนึ่ง
ฝ่ายใดเป็นการเฉพาะ)

ตัวอย่าง

เจ้าหน้าที่บริหารงานแรงงาน 6 ได้ไปติดต่อเจ้าของร้านขายเครื่องอัดสำเนาให้ส่งช่างมาตรวจสอบเครื่องอัดสำเนา โดยแจ้งว่าให้ประเมินราคาค่าซ่อมให้สูง ๆ เพื่อกรมจะได้จัดสรรงบประมาณมาซื้อเครื่องใหม่ เมื่อช่างได้ตรวจเช็คเครื่องอัดสำเนาแล้วได้แจ้งให้ทราบว่า เครื่องอัดสำเนาไม่ได้เสียเพียงแต่เสื่อมสภาพ เนื่องจากใช้งานมานานแล้ว แต่ได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ผู้นี้ว่า เมื่อตรวจเช็คแล้วให้เสนอราคาค่าซ่อมให้สูง ๆ เพื่อกรมจะได้จัดสรรงบประมาณมาซื้อเครื่องใหม่ให้สูงขึ้น เจ้าหน้าที่ผู้นี้ได้ยกเครื่องอัดสำเนาไปจากสำนักงานไปทำความสะอาดที่บ้านพักประมาณ 2 วันก็นำเครื่องอัดสำเนากลับสำนักงาน ต่อมาเจ้าหน้าที่ผู้นี้ได้ไปพบเจ้าของร้าน โดยขอให้จัดทำใบเสนอราคาค่าซ่อมทั้งหมด 8,000 บาท ซึ่งเป็นราคาที่สูงเกินกว่าที่ต้องซ่อมจริง เจ้าหน้าที่ผู้นี้นำใบส่งของดังกล่าวไปให้ผู้ใต้บังคับบัญชาดำเนินการต่อ แต่ผู้ใต้บังคับบัญชามีได้ดำเนินการให้ จึงได้นำใบส่งของคืนไป และมีได้ดำเนินการใด ๆ ต่อไปอีก

ถือเป็นความผิดตาม ม. 82 (1)

มาตรา 82 (2)

ข้าราชการต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติ

ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้เป็นไปตาม

- กฎหมาย
- กฎ ระเบียบของทางราชการ
- มติคณะรัฐมนตรี
- นโยบายของทางราชการ
- ระเบียบแบบแผน
ของทางราชการ

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 6 และ
เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี 4 ไม่ใช้
ความละเอียดรอบคอบในการจัดทำ
เอกสารหลักฐาน เพื่อเบิกเงินค่าตอบแทน
การปฏิบัติงานนอกเวลาราชการให้แก่
พัฒนาชุมชนจังหวัดฉะเชิงเทรา ทำให้มี
การเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน
นอกเวลาราชการให้แก่พัฒนาชุมชน
จังหวัดซ้ำซ้อน

ถือเป็นความผิดตาม ม. 82 (2)

มาตรา 82 (3)

ข้าราชการต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติ

ต้องปฏิบัติหน้าที่
ราชการให้เกิดผลดี
หรือความก้าวหน้า
แก่ราชการด้วยความ
ตั้งใจอุตสาหะ เอาใจใส่
และรักษาประโยชน์
ของทางราชการ

ตัว
อย่าง

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข 7 ขาดความ
ระมัดระวังในการควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ราชการ
ของผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นเหตุให้เจ้าพนักงานการเงิน
และบัญชี 4 ผู้ใต้บังคับบัญชาทำการปลอมแปลงเอกสาร
เพื่อใช้เป็นหลักฐานใบสำคัญคู่จ่าย ปลอมลายมือชื่อ
ผู้เบิกจ่ายเงินและเบิกเงินไป จำนวน 229,536 บาท
นำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว แต่เจ้าหน้าที่ผู้นี้ได้ยอมรับ
เป็นความผิดของตนต่อคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง
และได้นำเงินจำนวนดังกล่าวมาชดใช้คืนแก่ทาง
ราชการแล้ว

ถือเป็นความผิดตาม ม. 82 (3)

มาตรา 82 (4)

ข้าราชการต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติ

ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย และระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการจะต้องเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันทีเพื่อให้ผู้บังคับบัญชา ทบทวนคำสั่งนั้น และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม

องค์ประกอบ

1. มีคำสั่ง
ผู้บังคับบัญชา

3. สั่งในหน้าที่
ราชการ

2. เป็นผู้บังคับบัญชา
ตามกฎหมาย

4. เป็นคำสั่ง
ที่ชอบด้วยกฎหมาย

5. เจตนา

ข้อยกเว้น

(1) ถ้าเห็นว่าจะทำให้เสียหาย (2) ไม่รักษาประโยชน์ของราชการ
ขอให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่ง โดยทำเป็นลายลักษณ์อักษร (หนังสือ)

มาตรา 82 (5)

ข้าราชการต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติ

ต้องอุทิศเวลา
ของตนให้แก่ราชการ
จะละทิ้งหรือทอดทิ้ง
หน้าที่ราชการมิได้

อุทิศเวลาของตน

การสละเวลาส่วนตัวให้แก่ทางราชการในกรณีที่ทางราชการมีงานเร่งด่วน
ที่จำเป็นซึ่งอาจต้องให้ข้าราชการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการปกติ

ละทิ้งหน้าที่ราชการ

ไม่อยู่ปฏิบัติราชการตามหน้าที่ ซึ่งได้แก่ การไม่มายังสถานที่ที่ต้อง
ปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือไม่มาให้ผู้บังคับบัญชามอบหมายงาน
ให้ปฏิบัติ รวมทั้งการมายังสถานที่ราชการแล้ว ไม่อยู่ปฏิบัติงาน
โดยละทิ้งไป ไม่อยู่ในสถานที่ที่ต้องอยู่

ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ

มาปฏิบัติหน้าที่ราชการแต่ไม่สนใจเป็นธุระให้งานที่ได้รับมอบหมาย
สำเร็จลงโดยเร็ว ปล่อยปละเลเล่ทำงานในหน้าที่คั่งค้าง

ตัว
อย่าง

เจ้าหน้าที่ปกครอง 3 มาปฏิบัติงานสายเป็นประจำ และไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการรวม 5 วันติดต่อกัน
โดยอ้างว่าป่วย เมื่อผู้บังคับบัญชาสั่งให้นำใบรับรองแพทย์มาแสดง ก็ไม่สามารถจัดหามาได้ ผู้บังคับบัญชา
จึงไม่อนุญาตให้ลา

ถือเป็นความผิดตาม ม. 82 (5)

กรณีการ **ละทิ้ง** หรือ **ทอดทิ้ง** หน้าทีราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง **ตามมาตรา 85 (2)** และ
กรณีการละทิ้งหน้าทีราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือ โดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ **ตามมาตรา 85 (3)**

ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตาม ม. 85

ตัวอย่าง

เจ้าหน้าที่พัสดุ 2 ได้ละทิ้งหน้าทีราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า 15 วัน โดยไม่แจ้งเหตุต่อผู้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาได้ติดตามและแจ้งให้มาปฏิบัติหน้าทีราชการ หรือยื่นใบลาออกให้ถูกต้อง แต่เจ้าหน้าที่ผู้นี้ก็เพิกเฉยไม่ได้กลับมาปฏิบัติหน้าทีราชการอีกเลยจนถึงปัจจุบัน และผู้บังคับบัญชาได้สืบสวนแล้วพบว่าตลอดเวลาที่ละทิ้งหน้าทีราชการได้พักอยู่ที่บ้านพักตลอดมา แต่ไม่มาปฏิบัติงาน เพราะไม่อยากเดินทางจากบ้านพักมาปฏิบัติงาน

มาตรา 82 (6)

ข้าราชการต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติ

ต้องรักษา
ความลับของ
ทางราชการ

1. ลับ

2. ลับมาก

3. ลับที่สุด

ตัว
อย่าง

เจ้าหน้าที่ปกครอง 5 เป็นเจ้าหน้าที่เอกสารลับและเป็นผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเกี่ยวกับเอกสารลับของศูนย์ฯ ได้นำเอกสารการร้องเรียนไปให้สามี ซึ่งเป็นผู้ถูกร้องเรียนกล่าวโทษเรื่องพฤติการณ์ของข้าราชการในการล่าสัตว์หวงห้าม (ช้าง) ทราบ

ถือเป็นความผิดตาม ม. 82 (6)

มาตรา 82 (7)

ข้าราชการต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติ

ต้องสุภาพเรียบร้อย
รักษาความสามัคคี
ช่วยเหลือกัน
ในการปฏิบัติราชการ
ระหว่างข้าราชการ
ด้วยกันและผู้ร่วม
ปฏิบัติราชการ

ตัว
อย่าง

ถือเป็นความผิดตาม ม. 82 (7)

1

เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล 3 ได้แสดง
กิริยาอาการไม่เหมาะสม โดยเดินเข้า
มาในห้องทำงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร
ด้วยเสียงดังเอะอะโวยวายและ
กระซกแก้อื้อที่นั่งของตนอย่างรุนแรง
ทุบโต๊ะ พร้อมกับกล่าววาจาไม่สุภาพ
ในลักษณะต่อว่าผู้บังคับบัญชา
ซึ่งขณะนั้น ผู้บังคับบัญชา และ
เจ้าหน้าที่อีกหลายคนกำลังนั่งทำงาน
อยู่ในห้องดังกล่าวด้วย ซึ่งเจ้าหน้าที่
ผู้นี้ได้ยอมรับ เพราะเกิดความ
ไม่พอใจและน้อยใจที่ตนได้เลื่อนขั้น
เงินเดือนน้อย และยืนยันว่าจะไม่
กระทำเช่นนี้อีก

2

นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ 4
ปฏิบัติหน้าที่ครูเวรผู้บังคับบัญชา
ได้สั่งให้ไปแจ้งให้ลูกจ้างประจำ
ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ดูแลหอนอนหญิง
ปิดไฟฟ้าอาคารหอนอนหญิง
ชั้นล่าง เนื่องจากไม่มีคนอยู่
และเพื่อประหยัดไฟฟ้า แต่ลูกจ้างประจำ
ไม่ยอมปฏิบัติตาม จึงเกิดโต้เถียง
กันขึ้นในเรื่องใครมีอำนาจสั่งให้
ปิดไฟฟ้า โดยผู้นี้ได้ใช้มือผลักไหล่
ซ้ายของลูกจ้างประจำ และ
ลูกจ้างประจำใช้ไม้กวาดทุบตีผู้นี้

มาตรา 82 (8)

ข้าราชการต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติ

ข้าราชการพลเรือน
ต้องกระทำการ
อันเป็นข้อปฏิบัติ ดังนี้

- ✓ ต้อนรับ
- ✓ ให้ความสะดวก
- ✓ ให้ความเป็นธรรม
- ✓ ให้การสงเคราะห์

ตัว
อย่าง

เจ้าหน้าที่บริหารงานสรรพากร 5 มีหน้าที่
รับแบบแสดงรายการภาษีและรับชำระภาษี
อากร ได้แสดงกิริยาฉุนเฉียว หงุดหงิดง่าย
พูดจาแข็งกระด้าง เสียงดัง และไม่สุภาพต่อ
ผู้มาติดต่อราชการ และไม่อำนวยความสะดวก
และให้บริการแก่ผู้มาติดต่อเสียภาษีเท่าที่ควร

ประชาชน

ผู้ติดต่อราชการ

เกี่ยวกับหน้าที่ของตน

ถือเป็นความผิดตาม ม. 82 (8)

มาตรา 82 (9)

ข้าราชการต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติ

ต้องวางตนเป็นกลาง
ทางการเมือง
ในการปฏิบัติหน้าที่
ราชการ และในการ
ปฏิบัติกรอื่น
ที่เกี่ยวข้องกับ
ประชาชน กับจะต้อง
ปฏิบัติตามระเบียบ
ของทางราชการ
ว่าด้วยมารยาท
ทางการเมือง
ของข้าราชการ

การวางตัวไม่เป็นกลางทางการเมือง

ตัว
อย่าง

ข้าราชการชายผู้หนึ่งแต่งเครื่องแบบข้าราชการ
โดยประดับเครื่องหมายพรรคการเมืองพรรคหนึ่ง
และมีพฤติกรรมร้องขอเงินและทรัพย์สิน
เพื่อประโยชน์แก่พรรคการเมืองนั้น

ถือเป็นความผิดตาม ม. 82 (9)

มาตรา 82 (10)

ข้าราชการต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติ

ต้องรักษาชื่อเสียงของตน
และรักษาเกียรติศักดิ์
ของตำแหน่งหน้าที่
ราชการของตน
มิให้เสื่อมเสีย

ตัว
อย่าง

เจ้าหน้าที่ประจำสงเคราะห์ 4 (หญิง) มีความสนิทสนมมากกับชายซึ่งเป็นลูกจ้างประจำ มักไปไหนมาไหนด้วยกันในลักษณะสองต่อสอง และชายผู้นี้ไปพบเจ้าหน้าที่ผู้นี้ที่บ้านพักในเวลากลางคืนเป็นประจำ ทำให้ภรรยาของชายผู้นี้เข้าใจว่าบุคคลทั้งสองมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกัน จึงแสดงอาการหึงหวงด้วยการไปด่าทอเจ้าหน้าที่ผู้นี้ที่บ้านพัก จนเป็นเหตุให้ภรรยาของชายผู้นี้กับเจ้าหน้าที่ผู้นี้เกิดการทะเลาะวิวาทกัน จนต้องให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมาระงับเหตุ

ถือเป็นความผิดตาม ม. 82 (10)

มาตรา 83 (1)

ข้าราชการต้องไม่กระทำการอันเป็นข้อห้าม

ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิด
ข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง ถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

ตัวอย่าง

นายช่างเครื่องกลได้ตกลงกับอู่ซ่อมรถยนต์ราชการของทางเอกชนให้เปลี่ยนเครื่องยนต์เบนซินเป็นเครื่องยนต์ดีเซล และสั่งการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาจัดทำเอกสารขออนุมัติจ้างโดยวิธีตกลงราคาเพื่อซ่อมเครื่องยนต์และปะผุตัวถังตามวิธีการปกติ โดยมีได้กล่าวถึงการเปลี่ยนเครื่องยนต์แต่อย่างใด นอกจากนี้ยังได้ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาจัดทำแบบตรวจรับสิ่งของโดยลงนามในฐานะผู้ตรวจสอบรายการซ่อม และฐานะหัวหน้าฝ่ายวิศวกรรมเครื่องกลรับรองว่ามีการซ่อมจริง อันเป็นการกระทำนอกเหนืออำนาจหน้าที่ที่ได้รับอนุมัติ และปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง แต่เนื่องจากได้กระทำไปเพื่อประโยชน์ของทางราชการที่จะประหยัดงบประมาณน้ำมันเชื้อเพลิงและได้ลดค่าใช้จ่ายตามที่ทางราชการต้องจ่ายให้แก่อู่ซ่อมรถยนต์ เป็นเงิน 85,470 บาท คืนแก่ทางราชการแล้ว

ถือเป็นความผิดตาม ม. 83 (1)

มาตรา 83 (2)

ข้าราชการต้องไม่กระทำการอันเป็นข้อห้าม

ต้องไม่ปฏิบัติราชการอันเป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชา
เหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปเป็นผู้สั่ง
ให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว

ตัวอย่าง

ช่างรังวัด 4 ได้รับคำขอรังวัดแบ่งแยกที่ดินในนามเดิม จำนวน 6 แปลง ซึ่งผู้ขอแบ่งแยก
ไม่มีสิทธิในที่ดินและเรียกเก็บเงินมัดจำรังวัดและออกใบเสร็จรับเงินค่ามัดจำรังวัดโดยตนเอง
ไม่มีหน้าที่ ไม่เสนอเรื่องให้เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งการ
ตามระเบียบวิธีปฏิบัติ

ถือเป็นความผิดตาม ม. 83 (2)

มาตรา 83 (3)

ข้าราชการต้องไม่กระทำการอันเป็นข้อห้าม

ต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน
หาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

ประโยชน์

สิ่งที่เป็นผลดีหรือเป็นคุณแก่ผู้รับประโยชน์ อาจเป็นทรัพย์สินเงินทอง หรือการอื่นใด
ที่เป็นผลที่ได้ตามต้องการ เช่น ประโยชน์ในการได้สิทธิบางอย่าง หรือ ได้รับบริการพิเศษ เป็นต้น

ตัวอย่าง

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข 6 ให้การรักษาพยาบาลแก่ผู้มารับบริการที่บนสถานีนอนามัย
โดยนำยาส่วนตัวของตนมาใช้ร่วมกับยาของสถานีนอนามัย และได้เรียกเก็บเงินเป็นค่ายาส่วนตัวจากผู้มารับ
บริการเป็นของตนเองต่างหาก โดยไม่ออกใบเสร็จรับเงินให้

ถือเป็นการผิดตาม ม. 83 (3)

มาตรา 83 (4)

ข้าราชการต้องไม่กระทำการอันเป็นข้อห้าม

ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ

ตัวอย่าง

หมายถึง

ขาดความระมัดระวัง ไม่รอบคอบ พลังเพลอ หลงลืม

เจ้าพนักงานอบรมและฝึกวิชาชีพ 5 ได้เบิกตัวเยาวชน จำนวน 4 คน ออกไปภายนอกสถานฝึกและอบรม เพื่อชุดลอกท่อระบายน้ำ แล้วเจ้าหน้าที่ผู้นี้ก็ได้เดินกลับเข้าไปภายในสถานฝึกและอบรม เพื่อตรวจดูงานที่สั่งให้เยาวชนทำภายในสถานฝึกและอบรม โดยไว้วางใจปล่อยให้เยาวชนทำงานกันตามลำพังปราศจากผู้ควบคุมดูแล เป็นเหตุให้เยาวชน จำนวน 2 ใน 4 คน ฉวยโอกาสดังกล่าวหลบหนีไป และในเวลาต่อมาเจ้าหน้าที่สามารถติดตามจับกุมตัวกลับคืนมาได้จำนวน 1 คน ส่วนอีก 1 คน หลบหนีไปได้สำเร็จ

ถือเป็นความผิดตาม ม. 83 (4)

มาตรา 83 (5)

ข้าราชการต้องไม่กระทำการอันเป็นข้อห้าม

ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้
เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

ตัวอย่าง

ช่างโยธา 3 มีส่วนร่วมรู้เห็นกับภรรยาของตน จดทะเบียนจัดตั้งห้างหุ้นส่วนจำกัด และเจ้าหน้าที่ผู้นี้
ได้ร่วมเป็นหุ้นส่วนด้วย โดยใช้สถานที่ตั้งสำนักงานใหญ่ซึ่งเป็นเลขที่เดียวกับสถานที่ตั้งของส่วนราชการนั้น

ถือเป็นความผิดตาม ม. 83 (5)

มาตรา 83 (6)

ข้าราชการต้องไม่กระทำการอันเป็นข้อห้าม

ต้องไม่เป็น

1. กรรมการผู้จัดการ
2. ผู้จัดการ
3. หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

ตัวอย่าง

วิศวกรโยธา 5 ได้ดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทจำกัด และได้ถูกพนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องฐานความผิดไม่จัดส่งงบดุลประจำปีไปยังนายทะเบียนภายในกำหนด และศาลแขวงพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัดและบริษัทจำกัด ให้ปรับ 2,000 บาท ภายหลังเจ้าหน้าที่ผู้นี้ได้จดทะเบียนเลิกบริษัทดังกล่าว

ถือเป็นความผิดตาม ม. 83 (6)

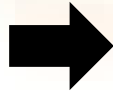
มาตรา 83 (7)

ข้าราชการต้องไม่กระทำการอันเป็นข้อห้าม

ต้องไม่กลั่นแกล้ง กดขี่ ข่มเหงกัน ในการปฏิบัติราชการ

กลั่นแกล้ง

หาความไม่ดีใส่ให้ หาอุบายให้ร้ายโดยวิธีต่าง ๆ เช่น แกล้งใส่ความ

กดขี่

ข่มให้อยู่ในอำนาจตนใช้อำนาจบังคับเอา แสดงอำนาจเอา

ตัวอย่าง

ข่มเหง

ใช้กำลังรังแก แกล้ง ทำความเดือดร้อนให้

พนักงานทันตสาธารณสุข 4 ได้ฝากเงินค่าบริการทันตกรรม จำนวน 2,180 บาท ให้เพื่อนข้าราชการคนหนึ่งในตอนเช้าเพื่อส่งมอบให้เจ้าหน้าที่การเงินต่อไป เพราะว่าต้องออกหน่วยทันตกรรมเคลื่อนที่ เมื่อกลับจากปฏิบัติงานมาถึงห้องทันตกรรม พบว่าลิ้นชักเงินค่าบริการทันตกรรมไม่ได้ล็อกไว้ และมีเงินอยู่ในกระป๋อง จึงคิดกลั่นแกล้งเพื่อนข้าราชการผู้นี้ โดยนำกระป๋องเงินไปซ่อนแต่เกิดปวดท้องกะทันหัน จึงเดินไปเข้าห้องน้ำห้องพัก หลังจากนั้นจึงลงมาทำงาน โดยไม่ได้หยิบเอากระป๋องเงินที่วางบนหลังตู้เย็นมาด้วย ปรากฏว่าเพื่อนข้าราชการผู้นี้ได้รายงานเรื่องกระป๋องเงินหายให้ผู้บังคับบัญชาทราบแล้ว จึงเกิดความกลัวไม่กล้าบอกความจริงว่าตนเองเป็นคนเอาไปซ่อน จนกระทั่งมีการค้นพบกระป๋องเงินวางบนหลังตู้เย็นในบ้านพัก

ถือเป็นความผิดตาม ม. 83 (7)

มาตรา 83 (8)

ข้าราชการต้องไม่กระทำการอันเป็นข้อห้าม

ต้องไม่กระทำการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

กฎ ก.พ. ว่าด้วยการกระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ พ.ศ. 2553

ลักษณะการกระทำที่เป็นความผิด

การสัมผัสทาง กาย ที่ส่อไปในทางเพศ

กระทำการด้วย วาจา ที่ส่อไปในทางเพศ

กระทำการด้วย อากัปกริยา ที่ส่อไปในทางเพศ

การแสดงหรือสื่อสารด้วยวิธีการใด ๆ ที่ส่อไปในทางเพศ

การแสดงพฤติกรรมอื่นใด ที่ส่อไปในทางเพศ

pixtastock.com - 38500583

***** ผู้ถูกกระทำไม่ยินยอมหรือเดือดร้อนรำคาญ *****

มาตรา 83 (9)

ข้าราชการต้องไม่กระทำการอันเป็นข้อห้าม

ต้องไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ

ดูหมิ่น

สบประมาท ดูถูก เหยียดหยาม ทำให้อับอาย เสียหาย
อาจกระทำด้วยวาจาหรือกิริยาท่าทางอย่างอื่นก็ได้

เหยียดหยาม

ดูหมิ่น ดูถูก หรือรังเกียจ โดยกดให้ต่ำลง เช่น เหยียดคนเป็นสัตว์ เป็นต้น

กดขี่

ข่มให้อยู่ในอำนาจตนใช้อำนาจบังคับเอา แสดงอำนาจเอา

ข่มเหง

ใช้กำลังรังแก แกล้ง ทำความเดือดร้อนให้

ประชาชนผู้ติดต่อราชการ

ประชาชนที่ติดต่อราชการกับหน่วยงานของตน ซึ่งอาจเป็นการติดต่อ
โดยอยู่ห่างกันได้ เช่น ติดต่อทางโทรศัพท์ เป็นต้น

มาตรา 85 (1)

การกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ตัวอย่าง

ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ
โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหาย
อย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ
หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต

พนักงานธุรการ 5 ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ได้เขียนเช็คสั่งจ่ายเงินสด เงินค่าอาหารเสริม (นม) จำนวน 369,635 บาท โดยไม่ระบุชื่อเจ้าหน้าที่ ไม่ขีดคร่อม หรือขีดฆ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” ออก เมื่อผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อในเช็คดังกล่าวแล้ว จึงได้นำเช็คไปขึ้นเงินที่ธนาคารแล้วนำไปหมุนใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว

ถือเป็นความผิดตาม ม. 85 (1)

หน้าที่ราชการ พิจารณาจาก

- 1. กฎหมายหรือระเบียบ
- 2. มาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดไว้
- 3. การมอบหมายของผู้บังคับบัญชาที่ให้ปฏิบัติงานอื่น
- 4. โดยพฤตินัย

การทุจริตต่อหน้าที่ราชการ มีองค์ประกอบ คือ

- 1. มีหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติ
- 2. ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ
- 3. เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้
- 4. มีเจตนาทุจริต

การกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา 85 (2)

ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ
โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุ
ให้เสียหายแก่ราชการ
อย่างร้ายแรง

มาตรา 85 (3)

ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อ
ในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวัน
โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือโดยมี
พฤติการณ์อันแสดงถึง**ความจงใจ**
ไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

มาตรา 85 (4)

การกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

กระทำการอันได้ชื่อว่า
เป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

ตัวอย่าง

เจ้าหน้าที่ธุรการ 3 ได้รับอนุมัติให้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน แต่ขณะที่ยังไม่ได้เข้าพักอาศัยบ้านหลังที่เช่า
บิดาได้ถึงแก่กรรม เจ้าหน้าที่ผู้นี้จึงไปพักอาศัยอยู่ที่บ้านมารดา และได้อาศัยอยู่จนถึงปัจจุบัน แต่ได้นำ
หลักฐานการเช่าบ้านที่ได้รับอนุมัติดังกล่าวแล้วนั้น ไปใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการตลอดมา
โดยมิได้เข้าพักอาศัยอยู่จริง รวม 5 ปี 3 เดือน เป็นเงินทั้งสิ้น 89,700 บาท แต่เจ้าหน้าที่ผู้นี้ได้ชดใช้
เงินคืนแก่ทางราชการครบถ้วน เมื่อทราบว่าไม่มีสิทธิเบิกแล้ว

ถือเป็นความผิดตาม ม. 85 (4)

มาตรา 85 (5)

การกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่

ข่มเหง หรือทำร้าย

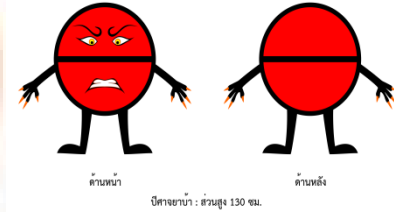
ประชาชนผู้ติดต่อราชการ

อย่างร้ายแรง

มาตรา 85 (6)

การกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ตัวอย่าง

กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือได้รับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ 1 ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมดำเนินคดีอาญาในข้อหาร่วมกันเสพและมียาเสพติดให้โทษประเภท 1 (ยาบ้า) ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต และศาลได้มีคำพิพากษาให้จำคุกมีกำหนด 1 ปี คดีถึงที่สุด

ถือเป็นความผิดตาม ม. 85 (6)

มาตรา 88

ข้าราชการผู้ใด กระทำผิดวินัย

จะต้องได้รับ โทษทางวินัย

เว้นแต่มีเหตุอันควรงดโทษ

ตามที่บัญญัติไว้ในหมวด 7

การดำเนินการทางวินัย

โทษทางวินัย

1. โทษสำหรับความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

- ภาคทัณฑ์
- ตัดเงินเดือน
- ลดเงินเดือน

2. โทษสำหรับความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

- ปลดออก
- ไล่ออก

ความผิดทางวินัยไม่มีอายุความ

มาตรา 89

การลงโทษ กรณีความผิดทางวินัย

1. การลงโทษให้ทำเป็นคำสั่ง
2. ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิด
เป็นไปด้วยความยุติธรรม และปราศจากอคติ
3. คำสั่งลงโทษต้องแสดงให้เห็นว่าผู้ถูกลงโทษ
กระทำความผิดวินัยในกรณีใดและตามมาตราใด

การให้บริการที่ดี

ข้าราชการ คือ ผู้ที่ปฏิบัติราชการในส่วนราชการ
มีหน้าที่เป็นกลไกของรัฐบาลในการให้บริการบำบัดทุกข์
บำรุงสุขแก่ประชาชน ดังนั้น การให้บริการ จึงเป็นส่วนสำคัญ
ในการปฏิบัติราชการของข้าราชการทุกคน
ข้าราชการ จึงควรมีความเข้าใจถึงพื้นฐานในการบริการที่ดี
มาตรฐานการให้บริการ ตลอดจนการพัฒนาตนเอง
อย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นผู้ให้บริการที่ดี

การบริการ

คือ... การให้ความช่วยเหลือ หรือการดำเนินการ
เพื่อประโยชน์ของผู้อื่น การบริการที่ดีผู้รับบริการ
จะได้รับความประทับใจและเกิดความชื่นชมองค์กร
อันเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่องค์กร

เบื้องหลังความสำเร็จของทุกงาน มักจะมีงานบริการ
เป็นเครื่องมือในการสนับสนุน ไม่ว่าจะเป็นงานประชาสัมพันธ์
งานบริการวิชาการต่าง ๆ ตลอดทั้งความร่วมมือ
ร่วมแรงร่วมใจจากเจ้าหน้าที่ทุกระดับซึ่งจะต้องช่วยกันขับเคลื่อน
พัฒนางานบริการให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

จนเกิดเป็น “จิตบริการ”

คุณสมบัติของผู้ให้บริการที่ดี

มีความรู้ ความสามารถในงานและหน้าที่ที่รับผิดชอบในหน่วยงานของตนเอง

มีทักษะและมีความพร้อมที่จะพัฒนาตนเองในงานราชการที่ตนเองปฏิบัติอยู่

ได้รับการฝึกฝนและผ่านการฝึกอบรมด้านเทคนิคการให้บริการ

มีจิตวิญญาณในการให้บริการ และมีจิตใจรักในงานด้านบริการ

มีความพร้อมทางร่างกายและจิตใจ

มีทัศนคติเชิงบวกต่องานบริการ

คุณสมบัติของผู้ให้บริการที่ดี

มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี กระตือรือร้นในการให้บริการ ให้เกียรติผู้รับบริการ และมีความอดทนอดกลั้น

ใช้กิริยาวาจาที่สุภาพต่อผู้ร่วมงานและผู้รับบริการ ยิ้มแย้มแจ่มใสเสมอ เมื่อมีผู้รับบริการ

มีสติในการแก้ปัญหา ช่างสังเกต และสามารถควบคุมอารมณ์ได้

เป็นผู้มีบุคลิกภาพเหมาะสมและแต่งกายสุภาพเรียบร้อย

รักและเสียสละเพื่อองค์กร

มีความซื่อสัตย์สุจริต

หลักการให้บริการที่ดี (SERVICE)

S (Smiling)

การบริการด้วยรอยยิ้ม

E (Early Response)

การตอบสนองอย่างรวดเร็ว

R (Respectful)

การให้เกียรติประชาชน

V (Voluntary Manner)

มีความเต็มใจ สัมผัสใจที่จะให้บริการ

I (Image Enhancing)

มุ่งส่งเสริมสร้างภาพลักษณ์ของหน่วยงาน
ในสายตาประชาชน

C (Courtesy)

การบริการด้วยความเอื้อเฟื้อ
ซื่อสัตย์ มีน้ำใจไมตรี

E (Enthusiasm)

การบริการ
ด้วยความกระตือรือร้น

การให้บริการเพื่อครองใจ ประชาชนอย่างยั่งยืน

ด้วยหลัก ๑๐ S

S (Smooth)

อารมณ์ของผู้ให้บริการ

S (Speak)

การพูดจาดี

S (Smile)

การบริการด้วยรอยยิ้ม

S (Small)

ผู้ให้บริการต้องอ่อนน้อมถ่อมตน

S (Smart)

ผู้ให้บริการมีบุคลิกดี

S (Special)

ผู้ให้บริการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ

S (Spirit)

ผู้ให้บริการต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้รับบริการ

S (Speed)

การให้บริการด้วยความรวดเร็ว

S (Super)

การให้บริการที่มากกว่า

S (Save)

การประหยัดเวลาในการดำเนินการให้บริการ

ขอบคุณค่ะ

การจัดการความรู้ งานการเจ้าหน้าที่

โทรศัพท์ 056-771-333